

## PODROBNEJE O PLJUČNI HIPERTENZIJI

Pljučna hipertenzija je bolezen, ki prizadene pljuča in srce. Krvni tlak v arterijah bolnikov s pljučno hipertenzijo je višji od običajnih vrednosti. Pljučna hipertenzija lahko nastane zaradi številnih vzrokov, vsem pa je skupno, da vodijo do zoženja ali zamašitve pljučnih arterij. Ker je izmenjava plinov zaradi zmanjšanega dotoka krvi v pljuča otežena in ker srce kri črpa proti višjemu uporu kot običajno, se pri posamezniku pojavi prekomerna zadihanost.

**Glede na vzrok nastanka bolezni Svetovna zdravstvena organizacija deli pljučno hipertenzijo na naslednje skupine:**

- pljučna arterijska hipertenzija,
- pljučna hipertenzija pri boleznih levega prekata,
- pljučna hipertenzija povezana s pljučnimi obolenji in/ali hipoksemijo,
- pljučna hipertenzija zaradi trombotične in/ali embolične bolezni,
- pljučna hipertenzija zaradi drugih vzrokov.

Najbolj spregledana je pljučna arterijska hipertenzija (PAH), ki lahko prizadene ljudi vseh starosti, je pa to najpogostejše bolezen mladih mamic, ki se razvije med ali po nosečnosti. Za PAH zbolijo 15-50 ljudi na milijon prebivalcev. Pogostejša je pri osebah, ki že imajo drugo določeno osnovno bolezen, kot so bolezni vezivnega tkiva, bolezen jeter, okužba s HIB ali prirojene bolezni srca.

### **Kakšni so pogosti simptomi pljučne hipertenzije?**

Simptomi, ki so značilni za pljučno hipertenzijo, so **zadihanost, utrujenost, občutek omedlevice, ob fizičnem naporu pa lahko bolniki izgubijo zavest**. Pri bolnikih z bolj napredno obliko bolezni so prisotne tudi **bolečine v prsih, modra barva ustnic, izkašljevanje krvavega izpljunka in otekle noge**. Bolniki večkrat navajajo, da imajo težave pri hoji po stopnicah. Takšni bolniki se niso zmožni ukvarjati s športom.

### **Zdravljenje**

Zdravila, ki bi pljučno hipertenzijo pozdravilo, še ni. So pa na voljo specifična zdravila, ki pomagajo olajšati simptome ter izboljšajo prognozo in kvaliteto življenja. Ko se stanje bolnika tako poslabša, da zdravila za lajšanje simptomov ne pomagajo več, je zadnja možnost presaditev pljuč, včasih tudi srca.

## **Zakaj je ozaveščanje o pljučni hipertenziji tako pomembno?**

Simptomi pljučne hipertenzije so lahko značilni tudi za mnoge druge bolj pogoste bolezni. Marsikdo, tudi družinski zdravniki, ob pojavu simptomov pomislijo na druge možne bolezni, pljučna hipertenzija pa ostane ne diagnosticirana. **Tudi če zboli mlad človek, bolezen navadno zelo hitro napreduje in lahko vodi tudi do odpovedi srca in smrti. Zato je zelo pomembno, da pljučna hipertenzija postana ena izmed prioritetenih bolezni, na katere pomislimo ob nenadni zadihanosti, bolečinah v prsih in modrih ustnicah.**

**Le z zgodnjo diagnozo lahko bolniku omogočimo najboljšo možno kakovost življenja z zdravili, ki so trenutno na voljo.** Če bolezen napreduje ali je odkrita prepozno, lahko pride tudi do odpovedi srca ali smrti.

## **O DRUŠTVU, DOGODKU IN ZEBRAH**

Društvo za pljučno hipertenzijo Slovenije deluje od leta 2011 in je nastalo z namenom pretoka informacij o bolezni, tako med člani društva kot med širšo, laično in strokovno javnostjo. Društvo združuje bolnike s pljučno hipertenzijo, svojce in specialiste pulmologe.

Društvo pripravlja različne aktivnosti za člane in dogodke, namenjene ozaveščanju o bolezni. Tovrsten dogodek poteka vsako leto maja. Minula leta smo dogodek organizirali v Mostecu v Ljubljani, letos pa ga selimo v srce Ljubljane.

**Vabljeni, da se nam pridružite v sredo, 24. maja 2023 na Prešernovem trgu v Ljubljani. Dogodek bo potekal med 13. in 18. uro.** Na dogodku boste lahko spregovorili z bolniki, ki že več let živijo s pljučno hipertenzijo. Za pogovor pa bodo na voljo tudi specialisti pulmologi.

Osrednja aktivnost dogodka bo [šest-minutni obremenilni test hoje s slamicami](#), kjer boste lahko začutili, kako je dihati s pljuči bolnika s pljučno hipertenzijo.

## **In zakaj so zebre simbol pljučne hipertenzije?**

Ko slišimo udarjanje kopit, nas večina najprej pomisli na konje. Tako tudi zdravniki povezujejo simptome z bolj pogostimi boleznimi, kot so astma, apneja, debelost, KOPB in slaba fizična pripravljenost.

**Ampak včasih s kopiti ne udarja konj, temveč zebra. In včasih utrujenost ni samo spomladanska utrujenost in zasoplost ni astma ali apneja, temveč gre za pljučno hipertenzijo.**